

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 95 (3541) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Zsidók vagyonát nemcsak zsidónak, hanem annak a kereszténynek is be kell jelenteni, akinek zsidó vagyon van a birtokában

Nemcsak egyedüli eszköz a kormány kezében a büntetés, internálás és a rejtett vagyontárgy elkobzása. Kereseti és jövedelmi adóttöbblettel sújtják, valamint jövedéki és adócsalásért is megindítják ellene

A zsidók vagyonának bejelentése és zár alá vétele tárgyában kiadott rendelet szerint, minden zsidó köteles a rendelet hatálybalépésekor meglévő vagyonát április 30-ig a lakóhelye szerint illetékes pénzügyigazgatóságnál, a rendeletben megemlített módon bejelenteni. Bejelentési kötelezettség terheli mindazokat az akár zsidó, akár nem zsidó személyeket is, akik zsidótulajdonban levő vagyontárgyat bármi címen őrzetben tartanak. A zsidók vagyonának bejelentéséről és zár alá vételéről szóló rendelet súlyos pénzbüntetést és elzárást állapított meg a rendeletet kijátszók ellen. Lehetővé teszi ezenfelül az internálást is.

A kormány nyomtatékosan felhívja a figyelmet arra, hogy a zsidók vagyonát nemcsak a zsidónak, hanem annak a kereszténynek is be kell jelenteni, akinek zsidó vagyon van a birtokában vagy őrzetében. A büntető rendelkezések tehát a rendeletet megszegő keresztényekkel szemben is alkalmazást nyernek. Természetesen az internálás is alkalmazható keresztényekkel szemben is. A kormány szigorú ellenőrzést hajt végre és keményen eljár mindazokkal szemben, akik zsidó vagyont rejtgetnek. Számoljon tehát mindenki, aki zsidóvagyonot netán őrzetbe vett át azzal, hogy a megtorló intézkedések vele szemben is elnézés nélkül érvényesülnek, ha a bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget. Természetesen a rejtgetett vagyontárgyat el is fogják kobozni.

A kormány kezében azonban nem egyedüli eszköz a büntetés, internálás és a rejtett vagyontárgy elkobzása. Az adóhatóságok ezenfelül ilyen esetben szigorú vizsgálatot fognak indítani és a rejtgető vagyonszaporulatát olybá fogják venni, mintha az előző év jövedelméből keletkezett volna és annak folytán a rejtgetőt utólag kereseti és jövedelmi adóval is meg fogják adóztatni, továbbá a jövedéki és adócsalási eljárást is meg fogják ellene indítani.

Munkateljesítményt és beszolgáltatást veszik tekintetbe a mezőgazdasági lakosság iparcikkkel való ellátásánál

Jurcsák Béla közellátásügyi miniszter nyilatkozott az *Esti Újság*-nak és a következőket mondotta:

— A közellátási kormányzat biztosítani akarja a mezőgazdasági lakosság iparcikkkel való ellátását és pedig a munkateljesítmény, valamint a beszolgáltatás arányában. A gazdakönyvvvel rendelkező ellátásra felvásárolja a szükséges ruházati anyagokat, amelyeket az ország különböző részein tárol, hogy a beszolgáltatás köteletségének el-

számolása után az érdekeltek és rászorultak között azonnal megkezdhesse az igazságos elosztást. Elsősorban szövettől, azután lábbeliről van szó, de kielégítik a mezőgazdasági egyéb ipari szükségleteit is, természetesen a rendelkezésre álló készletek arányában. Az elosztásnál a legmesszebbmenően tekintettel leszünk arra, hogy milyen munkát teljesített és a beszolgáltatásnak eleget tette-e az illető. Az ellátás még a nyáron megindul.

melyeket azonban a német légvédelem megbénított. A több útvonalon Nyugat- és Délnyugatnémetország felé behatolt brit bombázókötetek mindenütt erős elhárításba ütköztek a német éjszakai vadászok és az összpontosított

Hétfőn kezdődik az angol birodalmi értekezlet

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Londonból jelentik, hogy a miniszterelnökök ülésén, amelyelő birodalmi értekezlet a háború kitörése óta — a brit hírszolgálat szerint — hétfőn vagy kedden kezdődik. Az értekezlet csak néhány hétig tart. Londoni látogatásuk idején a miniszterelnökök részt vesznek a brit hadikabinet tanácskozásain is.

Bukarestből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Egy csernovici görögkeleti román pap, aki 5 nappal Csernovic bolsevista megszállása után is a városban volt és végül kalandos úton eljutott a román vonalak mögé, elmondotta tapasztalatait. Vallomása szerint a bolsevisták első intézkedése az volt, hogy a férfilakoságot 16 évtől kezdődően katonai és munkaszolgálatra hívták be. A katonai szolgálatra behívott férfiak nagyon súlyos egyenruhát kaptak és azonnal beosztották őket harcra kész egységekbe. A politikai szempontból kevésbé megbízható elemeket munkásszázadokba osztották be és elsősorban útépitésnél használták fel őket. A közigazgatási állásokat főként zsidókkal töltötték be. Az élelmisz-

légvédelmi tűz következtében. Heves éjszakai légiütközetekre került sor, melyben a brit terrorkötetek újból jelentős veszteségeket szenvedtek. Az ellenséges vállalkozás úlpontja Délnyugatnémetország volt. Innen a Bodeni tó közelében fekvő néhány helységről bombázást jelentettek.

Német gyorsnaszádok sikeres tevékenysége a délangliai part mellett

Berlin. (MTI) Az *Interim* jelenti: Az elmúlt éjjel német gyorsnaszádok a délangliai part mellett Wight szigetétől nyugatra sikeres támadóvállalkozást hajtottak végre rombolók és több kisebb felfegyverzett hajóval biztosított angol karaván ellen. Az ellenség igen erős elhárítótüze ellenére elsüllyesztettek 3 hajót 6400 tonnataralommal és egy 2000 tonnásat megtorpedóztak. Az utóbbinak elsüllyedése számítani lehet. A heves elhárító harcokban egy ellenséges rombolót olyan súlyos találatok érték, hogy elsüllyedése valószínű. Ezt azonban a heves ellenséges védekezés és az ütközet színhelyének eltolódása miatt nem lehetett megfigyelni.

Berlin. (MTI) Az *Interim* légi tudósítója arról értesül, hogy nehéz német harc repülőgépek péntekre virradóra újra jelentős erővel jelentek meg Délnyugatanglia felett és folytatták eredményes támadásaikat az ellenséges hajógyűlékezései ellen. A német repülők több sűrűn egymást követő hullámban más fontos célok és kikötőberendezések ellen is végeztek vállalkozást Anglia délnyugati tengerparti vidékein. Az eddig rendelkezésre álló első jelentések-ből, amelyek a támadásban résztvevő repülők tetek, újabb jelentős sikerre lehet következtetni, az ellenség erőcsoportosításának tervszerű leküzdésével.

Zavarójellegű volt a csütörtök éjjeli ellenséges átrepülés

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Több ellenséges repülőgép folyó hó 27-én az esti órákban a Duna—Tisza közén és a Dunántul keleti részén több útvonalon délről északkelet irányban átrepülte az ország légitérét. A késő éjjeli órákban visszatérő ellenséges gépek általában a

berrepülés útvonalán hagyták el délnyugat felé az ország légitérét. Az éjjeli vadászvédelem és a tüzéség működésbe lépett. Bombázásról eddig jelentés nem érkezett. Az átrepülés zavarójellegű volt.

Meghiusult a bolsevisták áttörési kísérlete a Dnyeszter alsó folyásánál

Bukarest. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A román haderő főparancsnoksága jelenti csütörtökön a Sebastopoli hídfő állás ellen az ellenség sikertelen helyi támadásokat intézett. A Dnyeszter alsó folyásánál a bolsevisták áttörési kísérleteit, véres veszteségeket okozva az ellenségnek, visszaverték. Beszarábia középső részéről nincsen különösebb jelenteni való. Jassytól északra

a páncélosoktól támogatott és erős egységekkel továbbra is támadó ellenséggel, jelenleg harcokat folytatunk. Néhány helyi betörést elreteszeltünk, vagy ellentámadással összeszűkítettünk.

Berlin. (MTI): Mint az *Interim* értesül, péntekre virradó éjszaka a brit bombázókötetek által végzett vállalkozások ismét különféle elterelő és szinlelő mozdulatok jegyében állottak,

üket azonnali hatállyal lefoglalták. A csernovici érseki palotát, amelyben a szovjet már 1940-ben is katonai hatóságokat helyeztet el, most ismét csapatok szállták meg. A bolsevisták az egyházakkal szemben ugyanazt a magatartást tanúsították, mint korábban és ezért is volt kénytelen megszökni a pap.

ÁLLAMPOLGÁRSÁGUKTÓL MEGFOSZTOTT KÜLFÖLDÖN TARTÓZKODÓ MAGYAROK

Az *Esti Újság* írja: A Budapesti Közlöny mai száma rendeletét közöl, amelynek értelmében báró Bakácz-Bessenyei György dr., Vladár Albin és Ujváry Dezső dr. jelenleg külföldön tartózkodó magyar állampolgárokat megfosztották állampolgárságuktól.

KÖTELESEK ALKALMAZOTTAIKAT FIZETNI A ZÁR ALÁ VETT ZSIDÓ ÜZLETEK TULAJDONOSAI

A magyar zsidó központi tanácsa közli, hogy a zár alá vett zsidó üzletek tulajdonosai kötelesek alkalmazottaikat fizetni, különösen a legsúlyosabb közigazgatási eljárás alá vonják őket.

Külpolitikai kishírek

Nankingból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Május 2—7-ig rendezik Nankingban a kínai ifjúság második nagy találkozóját, amelyen több mint ezer japán ifju, továbbá a sanghaji Hitler ifjúság szervezetének és a mandzsukuói ifjúsági szervezetnek képviselői, valamint a fülöp-szigetekbeli, thaiföldi, burmai és a szabad hinduk küldöttsége is megjelnek vendégként. A találkozót közös táborozással kötik össze.

Genf-ből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Londonból jelentik, hogy a brit bányamunkások szakszervezetének elnöke üzenetet küldött az angol bányászokhoz, amelyben kifejezi azt a reményét, hogy a közeljövőben az angol bányászokat a szovjet bányászokhoz fűző kötelek megerősödnek és legközelebb megalakíthatják az angol és szovjet-orosz bányamunkások bizottságát.

Lisszabomból jelentik: (MTI) Mint a brit hírszolgálat jelenti, Peter Franzer újzélandi miniszterelnök csütörtökön repülőgéppel megérkezett Angliába, hogy részt vegyen a Brit Birodalom miniszterelnökeinek értekezletén.

Lisszabomból jelentik: (MTI) Mint a brit hírszolgálat jelenti, Mackenzie King, kanadai miniszterelnök, csütörtökön megérkezett Észak-Anglia egyik repülőterére. Mackenzie King a Brit világbirodalom miniszterelnökeinek értekezletére repült Nagybritanniába.

Rendelet a zsidók élelmiszer ellátására vonatkozóan

Felhívom az élelmiszerellátás szempontjából zsidóknak tekintendő személyeket, hogy a 108.510—1944. K. M. sz. rendelet értelmében adataikat legkésőbb jövő évi május hó elejéig a közellátási ügyosztálynál írásban jelentésként be kell tenni.

A bejelentésnek a következő adatokat kell tartalmaznia:

1. Név.
2. Születési év és hely.
3. Foglalkozás.
4. Pontos lakcím (emelet, ajtó).

Nagyvárad, 1944. április hó 28.
Dr. Gyapay László,
h. polgármester.

Nem tarthatnak löszert vagy fegyvert a zsidók

A Magyar Törvényi Iroda jelenti: A kormányrendelet szerint a zsidók lőfegyver, löszert, robbanóanyag és robbantószer vásárlására és tartására engedélyt nem kaphatnak. A már kiadott ilyen engedélyk a rendelet megjelenése napján hatályukat veszítik. A zsidók a birtokukban lévő fegyvereket és robbanóanyagot, valamint ezek vásárlására és tartására vonatkozó engedély-iratokat a rendelet megjelenését követő 8 napon belül kötelesek a rendőrhatalóságnál beszolgáltatni.

Szolgáltatás gyógyszertárak:

II. CSOPORT:

ARANYAS gyógyszertár, Szt László tér 6. (M. Kain E.) 25-74.

FEHER KERESZT gyógyszertár Rákóczi-u. 2. (Pakala Gy.) 14-16.

szent László gyógyszertár, Szent István-tér 1. (K. Hegedűs L.) 19-23.

MEGVÁLTO gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 55. (Németh L.) 32-31.

Sárga csillag nemviseléséért húsz napi elzárásra ítélt a rendőrbíróság egy zsidónót

Nyilvánvaló rosszhiszeműséggel igyekezett kijátszani a rendeletet

Nagyvárad, április 28. Még mindig akad Váradon megmondhatatlan zsidó, aki egyáltalán nem akarja komolyan venni a megkülönböztető jelvény viselésére kiadott rendeletet. Ezek közé tartozik Tinkó Lászlóné Altmann Eva Kossuth Lajos-utca 4. szám alatt lakó házmesternő, aki a sárga csillagot nem viselte, majd úgy oldotta meg a kérdést, hogy azt a kabátja gallérja alá tűzte fel, úgy hogy az onnan nem látszott.

A rendőrbíróságra való megidézése alkalmával szintén úgy jelent meg, hogy a csillag néhány szál cérnával volt kabátjára erősítve, oly módon, hogy az egyszeri mozdulattal levált onnan. Kihallgatása alkalmával előbb különböző fuffanggal

védekezett, hibáztatta a cérnát is silánysága miatt, azonban két tanu határozottan állította a tényt.

A rendőrbíróság végül is Tinkó Lászlóné azért, mert az a csillagot a rendelettel ellentétben viselte, továbbá, hogy a terhelt nyilvánvalóan rosszhiszeműen igyekezett a rendeletet kijátszani és azért, hogy bizonyítást nyert az a tény, amely szerint az előírásból eltérően tettszé szerinti időben eltávolította a megkülönböztető jelvényt, a zsidó asszonyt 20 napi elzárásra ítélt.

Tinkó Lászlóné azonnal lekisérték a rendőrség fogdájaiba, hogy büntetését megkezdje.

Házépítés, a nagyszalontai füveskerti telep, kölcsönök, állatjuttatás és vetőmagakció a Biharvármegyei Közföldügyi Szövetkezet célkitűzéseiben

Nagyvárad, április 28. A Biharvármegyei Közföldügyi Szövetkezet tegnap délután dr. Osváld János főjegyző elnökségével igazgatósági ülést tartott, amelyen Öváry Gyula igazgató terjedelmes jelentést tett a szövetkezet ügyviteléről.

Jelentette, hogy az országos Szociális Felügyelőség jóváhagyta a szövetkezet 1944. évi üzlettervét, amelynek kiadási végösszege kerekén 7 millió pengő, kétszer akkora, mint az elmúlt évi üzletterv.

Ez összeg keretében 2 millió 200 ezer pengőt fordítanak házépítés céljára. A vármegye különböző községeiben 114 ház építést vettek tervbe. A legnagyobb tétel ebből a Nagyszalontán létesítendő, ugynevezett füveskerti telep létesítésének költsége. Ezen a telepen, amely a vasúti állomással szemben, napközi otthonnal kapcsolatos ovodával és üzletházal épül, a most kezdődő építési idényben 20 lakóházat emelnek. Mindegyik ház 400 négyzetöles telken épül. Ezenkívül 20 lakóház épül Margittán, 20 Komádiban, 10 Réven, 10 Derecskén, 9 Hajdubagason, 12 Biharfélégyházaán, 2 Székelyhídon, 4 Sarkadon. Végül Gyapjuban és Inádon 6 ház épül úttörők részére.

Földbirtokpolitikai célokra 300 ezer pengő irányzott elő a vármegyei szövetkezet, állatjuttatásokra 340 ezer pengőt, háziipari, kisipari és kiskereskedői kölcsönökre 120 ezer pengőt, zsidóbirtokok átvételére 250 ezer pengőt.

Az állatjuttatás során 100 koca már a szövetkezet saját okányi gazdaságából kerül ki, ami nagymértékben megkönnyíti a juttatásokat.

A közeljövőben 57 mázsa kendervetőmag kerül kiosztásra 21 községben, az ONCSA házak telepesei és más gazdák között, hogy a kendermelést fokozzák.

A nagyszalontai háziipari üzemet a fennálló rendelkezések értelmében, amelyek szerint a szövetkezet üzemi gazdálkodást nem folytathat, megszüntették. Ennek értékét a szövetkezet a Nagyszalontán létesítendő új telep napközi otthonának a felépítésére fordítja.

Biharfélégyházaán 33 katasztrális holdat vett meg a szövetkezet. Ebből hasítják ki a fentemlített lakóházak telkeit.

A zsidóbirtokokkal kapcsolatban közölte az igazgatói jelentés, hogy a szövetkezet 600 ötholdon felüli földbirtokot vett át és juttatott kisgazdáknak.

A beszolgáltatási kötelezettség teljesítése mezőgazdasági munkával

Az idei termelési és beszolgáltatási köteleesség megállapításáról és a beszolgáltatásról szóló rendelet értelmében más gazdaságokban végzett mezőgazdasági munkával is teljesítheti a beszolgáltatási köteleességét az, aki ezt más módon nem tudná teljesíteni, vagy annak teljesítése esetén a háztartási vagy gazdasági szükségletét nem tudná ellátni. Mezőgazdasági munkával általában a szabadválasztású beszolgáltatási köteleességét, a meghatározott esetekben azonban a kenyérgabona és zsirbeszolgáltatási köteleességét is lehet teljesíteni. Ezt teheti az a gazdálkodó, akinek szántóföldje, rétje és legelője után megállapított összes beszolgáltatási köteleesség 500 buzaegységénél nem nagyobb.

A beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe csak olyan mezőgazdasági munka számítható be, amelyet a gazdálkodó, vagy családtagja munkavállalóként napszámban, pénzfizetés ellenében a hivatalosan megállapított legmagasabb munkabért meg nem haladó bérért végzett és amelyről a munkaadó az erről szóló jegyzéket a nyilvántartó hatóságnak megküldötte. Nem számít be az a mezőgazdasági munka, amelyet részben, vagy egészben természetbeni kenyérgabona, vagy kukoricajárandóság ellenében, vagy a természetben kiadandó részért

tett összes beszolgáltatási köteleesség 500 buzaegységénél nem nagyobb.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Egy nap a világ.
BELVAROSI: Egy gép nem tér vissza.
CASINO: Kölesönként férlek.
KORONA: Magyar sasok.

végeznek. A beszolgáltatási köteleesség teljesítése céljából végzett mezőgazdasági munkáért kifizetett és a munkaadó által igazolt napszámok, amely azonban a hivatalosan megállapított legmagasabb munkabérnél több nem lehet, minden 1 pengője után 2.50 buzaegység get kell annak a gazdálkodónak a beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe beszámítani, aki, vagy akinek a családtagja a munkát végezte, 50 fillérenél kisebb összeget egy buzaegységgel, 50 fillérenél nagyobb, de 1 pengőnél kisebb összeget két buzaegységgel kell számítani. Annak a gazdálkodónak a beszolgáltatási köteleességét, akinek a gazdaságában a beszámításra kerülő mezőgazdasági munkát teljesítették, ugyanannyi buzaegységgel fel kell emelni.

A mezőgazdasági munkát a munkavállaló gazdálkodó szabad választású beszolgáltatási köteleességének teljesítéséért kell nyilvántartani, de a beszolgáltatási köteleesség teljesítésének végső elszámolása alkalmával a meghatározott esetekben a gazdálkodó kívánására a kenyérgabona, vagy a zsirbeszolgáltatási köteleesség teljesítésébe is be lehet számítani. A munkaadó gazdálkodó beszolgáltatási köteleességét azonban minden esetben a szabad választású csoportba kell emelni. Az a gazdálkodó, aki a beszolgáltatási köteleességét mezőgazdasági munkával teljesítő munkavállalót kíván alkalmazni, ezek számát bejelentheti a községi előjárásúgnál. Egy gazdálkodó több községben is tehet ilyen bejelentést. A bejelentéseket a községi előjárásúgnál közszemlére hozzátja, és a szikétséghez képest a helyileg szokásos módon közhírré is teszi.

A munkaadó gazdálkodó a munkabért kifizetése alkalmával köteles a munkavállaló gazdálkodóval erre szolgáló helyén bejegyezni a teljesített munka időtartamát, a kifizetett munkabért, a munkaadó gazdálkodó nevét, nyilvántartó hatóságát és gazdálkodó nevét, illetve Ezenfelül a munkaadó gazdálkodó köteles a beszolgáltatási köteleességüket mezőgazdasági munkával teljesítő munkavállalókról jegyzéket készíteni és azt saját nyilvántartó hatóságának havonként megküldeni. A jegyzéken feltüntetendő az ilyen munkavállalók neve, nyilvántartó hatóságuk, gazdálkodó számuk, a teljesített munkanapok száma és a kifizetett, a hivatalosan megállapított legmagasabb munkabért meg nem haladó munkabérszámok. A nyilvántartó hatóság a beküldött jegyzék alapján a munkaadó beszolgáltatási köteleességét felemeli és egyidejűleg a munkateltetését a munkavállaló beszolgáltatási köteleességének teljesítéséül jóváírja, illetve, ha a munkavállaló más nyilvántartó hatósághoz tartozik, ezt a jóváírás céljából írásban megkeresi.

Adományok a bombakarosultak részére

Gyűlnek az adományok az ellenséges terrortámadások által sújtott polgári lakosság részére. Minden pengő enyhít a nélkülözőkön.

Ma a következő adományok érkeztek szerkesztőségünkbe:

Előző napokról	P 5750.68
Dvorsák Lajosné cég	20.—
N. N.	10.—
Szenkovits Eudréné	10.—
Özv. Marzinek Sándorné	20.—

Összesen: P 5810.68

Többszörös túlerővel szemben sikeresen küzdenek a magyar csapatok

Kolomeától északnyugatra több kilométernyire nyomultak előre a magyar csapatok. Jassytól északra meggyújtották a bolsevisták nagy erővel indított támadása

Közeli partraszállással számolnak a németek

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Metékes katonai helyről közlik, hogy a magyar csapatok sikeres előretörésének eredménye most kezd kibontakozni. Az eddig megkísérelt és jelenleg is folyamatban lévő orosz ellenintézkedések mutatják, hogy milyen nagy súlyt helyez a szovjet hadvezetés a magyar előretörés megállítására. Ma már többszörös túlerővel szemben küzdenek sikeresen a magyar csapatok. A hadijelentésben említett harcsoportok megsemmisítéséből többek között egyforma arányban vették ki részüket a magyar csapatok megerősítésére beosztott német páncélláncok fegyver, a magyar roham- és egyéb tüzérség, a gyalogság a maga kézi-páncéllánc eszközeivel. A gyalogságnak a páncélláncban való sikeres ténykedése különösen figyelemreméltó, mert ezeknek a kézi-páncéllánc eszközöknek sikeres alkalmazása kizárólag az egyéni bátorságon, ráteremtésen és hidegvéren múlik. Ez tehát újabb bizonyítéka a magyar katonai kiváló harciképvénynek.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: (7. sz. magyar hadijelentés.) A honvéd vezérkar főnöke közli: Kolomea térségében változatlan heveséggel folynak a harcok az egyre nagyobb csapatokat hevető bolsevistákkal. Az ellenség támadásainak sikeres visszaverése után csapataink más helyeken ellentámadásba mentek át és a további hadműveletek szempontjából fontos terepszakaszokat vettek birtokukba. Folyó hó 24-i elhárító harcokban kilőtt ellenséges páncélosok száma, utólagos megállapítás szerint — nem 35, hanem 42 volt. A tegnapi harcok folyamán újabb 7 szovjet páncélost semmisítettünk meg.

Nyugaton is véget ért a nyugalom

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A Prut felső folyásánál a magyar kötelek Kolomea térségében, a városától 18 kilométernyire keletre nyomultak előre. Megtízítetták az ottani vidéket és átépíttek egy központi vasutat és műutat. Kolomeától északnyugatra még folynak a harcok. Más magyar rohamékek Kolomeától északnyugatra több kilométernyire nyomultak előre keleti irányban és szétverték szovjet ellentámadásokat. A Dnyeszter felső folyásától délre pedig német hadműveletek további támadó célokat értek el.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A szovjet csapatok a Prut szakaszán — mint várható volt — Jassytól északra is támadásra indultak. A német csapatok az arcvonal egész szélességében visszaverték őket, kivéve néhány jelentéktelen helyi betörést. A harcok még folynak. A Kárpátok előterében a német és a magyar csapatok támadó hadműveletei a bolsevisták kétségbeesett teher-

mentesítő támadása ellenére is, jó előrehaladást értek el.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A Peszkovtól délre március 31-étől április 15-ig a most már befejezettnek tekinthető harmadik elhárító csatában a németek jelentékeny szovjet erőket semmisítették meg; mindamellett sikerült állásaikat szilárdan megtartani. Az említett két hét fo-

Megjavították állásaikat a németek a nettunói hídfőnél

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának

A nettunói hídfőnél helyi támadásaink állásaink megjavítására vezettek. Az ellenséges ellenlökések eredménytelenek maradtak. A déli arcvonalszakaszon csak kölcsönös rohamcsapattvékenységről jelentenek.

Április 25-ére virradó éjszaka az Elhától északra fekvő tengerrezen könnyű tengeri erőink kemény harcot folytattak ellenséges gyorsnaszádokkal és bombázógépekkel. Ez alkalommal elsüllyesztettük 3 ellenséges gyorsnaszádot, ezek közül kettőt a haditengerészet pusztított el. Két ellenséges repülőgépet lelőttünk. Az Adriai-tengerben levő Mijet-szigetet kemény harcok árán megtisztítottuk a kommunistáktól.

Északamerikai bombázók szerdán berepültek Braunschweig körzetébe és tervszerűen bombákat dobtak le. Ezek azonban csak csekély káro-

Megtiltotta az angol kormány a kiutazást Nagybritannia területéről

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat Londonból származó jelentések szerint a brit kormány megtiltotta minden kiutazást Nagybritannia területéről. A kiutazási tilalomról a belügyminisztérium a következő közleményt adta ki: Az Írország felé való utazásokra vonatkozó korlátozásokon kívül katonai okokból kellett új szigorúbb rendeletet hozni valamennyi külföldi

Göbbels: Egyszerűen sértés a Szovjetunio szociális viszonyait a miénkkel összehasonlítani

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: „A mi szocializmusunk” címmel írta ezen a héten Göbbels miniszter cikkét a „Das Reich” című hetilap legújabb számában. Fejtetésekben utal arra, hogy a német katonák, akik a háború folytán ma minden egész Európában megismerték a viszonyokat, sehol sem találják meg idegenben azokat a széleskörű szociális intézkedéseket, amelyeket a német szocializmus a német nemzetnek

Betegnek gyógyulás, egészségesnek felüdülés

a RIMANÓCZY gőz- és kádfürdő

rendszeres használata.

Nyitva: délelőtt 6—12, délután 2—6 óráig. — Délután 4—6 óráig a gőzfürdője P 150.

lyamán a bolsevisták legkevesebb 60 ezer halottat és sebesültet vesztek.

Berlinből jelentik: (MTI) Jól tájékozott német körökben kijelentették, hogy a keleti harcokkal egyidejűleg nyugaton is véget ért a viszonylagos nyugalom. Német részről azzal kapcsolatban, hogy a két arcvonalon a harc megélénkülését nem lehet-e az előzónás előjelének tekinteni, nem foglalnak állást, de megjegyzik, hogy az előzónásnak egy szovjet nagy támadással való összekapcsolása is természetes lenne. Ezek szerint tehát német katonai helyen számolnak az európai partraszállás közeli megindulásának lehetőségével.

kat okoztak, bár az elhárítás körülményei nehezek voltak. Lelőttünk 8 ellenséges repülőgépet. Egyes ellenséges repülőgépek az elmúlt éjjel benyomultak Németország középső és északi részébe. Brit bombázókötélek terrortámadást intéztek a rharvidéki és délnémetországi helységek ellen. Helyenkint jelentékeny károk keletkeztek. — főleg Essenben és Schweinfurthban. A lakosságnak veszteségei voltak. Légihaderőink megsemmisítették 41 négy motoros terrorbombázót.

Német torpedók április 26-ára virradó éjjel a San Malo-öböltől nyugatra beütköztek brit cirkálók és rombolók egyik kötelékébe. Kemény harcban torpedó és tüzérségi találat súlyos kárt okozott az ellenségnek. Egy naszádunk elveszett. Nehéz német harcikötélek az elmúlt éjjel eredményesen folytatták támadásukat az Anglia déli partján észlelt hajógyülekezésekre.

utazás betiltására vonatkozóan. Tilos Nagybritanniából bármely tengerentúli rendeltetési helyre utazni, kivéve azokat az állami szempontból sürgős utazásokat, amelyek nem halaszthatók. Azok a személyek, akik kiutazási engedéllyel rendelkeznek, csak április 27-én 24 óráig hagyhatják el Anglia területét. Ettől az időponttól kezdve minden április 19-e előtt kiadott kiutazási engedély érvényét veszti.

békében és részben még a háborúban is kellemessé és elviselhetővé tette az életet. A német nemzet szocialistikus államban él. A Szovjetunio szociális viszonyait a miénkkel összehasonlítani — folytatja Göbbels dr — egyszerűen sértés. Ami Angliát illeti, az a szociális szempontból legmaradékosabb állama a világnak. Az Egyesült Államokat pedig néhány száz plutokrata igazgatja, akiknek a legkevesebb hajlandóságuk sincs meg arra,

hogy kontinensüknek kimeríthetetlen erőforrásait a széles néprétegek szociális jólétének szolgálatába állítsák. Bár fennállanak az elnyomó rendszabályok a brit kormány részéről, az angol munkás mégis sztrájkol, mert tudja, hogy a háborúban a plutokrata felsőréteg még jobban kifosztja őket, mint a békében. A német munkásnak azonban nincsen oka a sztrájkra. Ez a háború az ő háborúja és azt mindennek előtt az ő hazájának szociális haladásáért vívják. Ez a háború tehát háború a szocializmusért.

Mandics a német győzelemről

Zágrábról jelentik: (MTI) Mandics miniszterelnök, az egyik boszniai városban mondott beszédében kijelentette, hogy a Nagy-Német-Birodalom Führerjének főhadiszállásán azt a meggyőződést szerezte, hogy a német győzelem olyan biztos, mint kétszer kettő négy.

Papen Berlinbe utazik jelentésközlésre

Berlinből jelentik: (MTI) A Wilhelmstrassen csütörtökön kijelentették, hogy mielőtt véglegesen megszüvegnék a króm-szállítások beszüntetésére Törökországnak adandó német választ, előbb meghallgatják Papen ankarai német nagykövét személyes jelentését, aki emiatt Berlinbe utazik.

Anglia erőszakosan akar fellépni Svédországgal

A péntek reggeli lapok foglalkoznak az Egyesült Államoknak azzal a Svédországhoz intézett fenyegetésével, hogy ha Svédország nem szünteti meg a kereskedelmi árucserét Németországgal, akkor később komoly gazdasági hátrányokkal kell számolnia, így például nem részesülhet a háború utáni szállításokban.

A *Völkischer Beobachter* azt írja, hogy Amerika örül, ha a háború után a konszolidált Európában egyáltalán talált vevőt, futószalagon készült tömegtermékeinek, mert az európai szárazföldön minden lehetőség megvan arra, hogy jobb árut, olcsóbban termeljen. Az amerikaiak hónapok óta igyekeznek meggyerni a bolsevistákat kereskedelmi üzletfélnek a háború utánra.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat new-yorki jelentése szerint a Washington Post a németországi svéd kivitellel foglalkozva azt mondja, hogy elérkezett az ideje, hogy meglehetősen erőszakosan járjunk el Svédországgal szemben. Békéidőben az arany középút politikai előnyökkel járhat, háborús időben azonban minden bizonnyal rendkívül veszélyes utnak bizonyulna.

Berlinből jelentik: (MTI) A Wilhelmstrassen csütörtökön kijelentették, semmi jel sem mutat arra, hogy Svédország engedékenységét tanúsítson az angol-amerikaiaknak fokozott politikai és gazdasági nyomásával szemben.

Parafás cipők

készen vagy mér-
ték után kitűnő
kivitelben

**Nagy
Ferencnél**

Rákóczi ut. 20.

Telefon 30-34

Aranyérmét kapott Ramminger István

Nagyvárad. Igen szép kitüntetésben részesítette a budapesti fodrász ipartestület **Ramminger István** nagyvárad-i fodrászmestert, amikor 43 éves jubilálása alkalmából aranyérmét adományozott számára.

Az érem átadás ünnepélyes keretek között történt s ez alkalommal a kitüntetettet **Szabó Károly** ipartestületi elnök üdvözlölte, megemlítve, hogy 20 évvel ezelőtt hasonlóképpen ünnepelték jubilálása alkalmával. A kitüntetett iparost az Ipar-kamara részéről **Paul Géza** kamarai fogalmazó, az Ipartestület részéről pedig dr. **Kiss Endre** ipartestületi igazgató üdvözlölte.

Mily esetekben vehető igénybe a zsidók lakása?

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: A hivatalos lap pénteki száma közli a kormány rendeletét, amelynek értelmében a zsidók lakását az alábbi esetekben lehet igénybe venni: 1. Ha a zsidónak ugyanabban, vagy más helyiségben más lakása van. 2. Ha a zsidó a rendelet hatálybalépése előtt 5 éven belül ugyanabban a helyiségben fel-, vagy lemenő rokonánál, vagy testvérénél, azoknál legálább három hónapig együtt lakott, feltéve, hogy a zsidónak, vagy rokonának az együttlakás óta a családi körülménye nem változott úgy, hogy a lakás a zsidónak és családjának újból való befogadására elégtelen. 3. Ha a zsidónak lakása a bentlakók lakásüzemeltetését foglalkozásuk és egyéb személyes körülményeik figyelembe vételével meghaladja. 4. Ha a zsidó a lakást teljes egészében albérlés útján hasznosítja.

A rendelet megszegése hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

Értekezlet a központi MÉP-ben

A *Magyar Országos Tudósító* jelenti: A Magyar Élet Pártja csütörtök este akadémia-utcai színházában igen élénk pártnapot rendezett, amelyen megjelent **Tasnády Nagy András** a képviselőház elnöke, **Szász Lajos** iparügyi miniszter, továbbá **Vitéz Lukács Béla** országos elnök, **Husovszky Lajos** államtitkár, **Teleki Béla** gróf-fal az élen az Erdélyi Párt több képviselője, valamint igen sokan a főispánok közül. A megjelent kormányzati személyiségekkel hosszasan és élénken tárgyalták az időszerű helyi és külpolitikai kérdéseket.

Zsidó ingatlanra nem folyósítanak kölcsönt

A bankok csak a régi, be nem táblázott kölcsönök telekkönyvileg való biztosítását hajtják végre

Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy lehet-e szó zsidó ingatlanok megterheléséről, illetékes helyről most részletes tájékoztatást adtak.

A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete annakidején értesítette a pénzügyi hatóságokat, hogy a korábbi adósságok biztosítására jelzálogok mindaddig bejegyezhetők, amíg a zsidó jelleg bejelentése a telekkönyvhöz be nem érkezett. A bankok tehát az ez évi április 22-vel keltezett betáblázási kérvények-

re nem folyósítottak új kölcsönöket, hanem a régi be nem táblázott kölcsönök telekkönyvileg való biztosítását hajtották csak végre.

A pénzügyi hatóságok egyhangúlag kijelentik, hogy új kölcsönt zsidónak, már a bennerejlő veszélyre való tekintettel is, egyáltalán nem folyósítanak, s ezért érthető ezek után az is, hogy a telekkönyvi hivatalok miért nem kaptak közvetlen utasításokat a zsidó ingatlanok betáblázására vonatkozóan.

Eddig körülbelül százezer kibombázott és önkéntesen távozó hagyta el Budapestet

A kormány tagjai minden körülmények között Budapestben maradnak

Vitéz nemes Vörös Géza vezérőrnagy, magyar királyi kiürítési kormánybiztos fogadta a budapesti sajtó képviselőit és részletes tájékoztatást adott az eddigi kiürítési intézkedések eredményeiről, valamint a jövő feladatairól.

A többi között kijelentette, hogy a mai napig körülbelül százezer ember, kibombázott és önkéntesen távozó hagyta el Budapestet. Távozáskor nagybanegészen euródás nélkül történt. A további kiürítési folyamatban van. Ennek ütemét az szabja meg, hogy érik-e Budapestet nagyobb támadások.

Különös gondot fordítanak a hadiüzemi munkások részint fokozottabb védelmére, másrészt családjuknak kevésbé veszélyeztetett területen való elhelyezésére.

A kormánybiztos gondoskodott arról, hogy elsősorban a veszélyeztetett városrészeket ürítsék ki. A szegényebb néposztályok ingyen utazásának biztosításával és új lakóhelyükön az összes közellátási szolgáltatások rendelkezésére bocsátásával megjelölték kérdése mindenképpen nyugvópontja jut.

A munkások továbbra is nyugodtan dolgozhatnak munkahelyükön, mert az illetékes hatóságok minden erejükkel arra törekednek, hogy őket és családju-

kat az ellenség légi terrortámadásaitól megvédjék.

A sajtó képviselőinek kérdéseire a többi között kijelentette a kormánybiztos, hogy a közeljövőben repülőbiztonságok járnak végig a kiürített lakóhelyeit és mindenütt megállapítják, hogy az elhelyezésben nem történt-e kirívó viaszások vagy nincs-e szükség másfajta intézkedésekre. Ezek a repülőbiztonságok szűke körű felhatalmazással indulnak útjukra.

A továbbiakban hangoztatta, hogy a

Magyar kardvívóbajnokság
kezdeté vasárnap délután fél 5 órakor a Református Kulturpalotában.

kormány tagjai minden körülmények között Budapestben maradnak. Van olyan minisztérium is, amelynek helyhez nem kötött osztályait vidéki helyiségekbe költöztette át, de azok a minisztériumi osztályok, amelyek az állami gépezet fenntartásánálkülső és gyors működését biztosítják, feltétlenül Budapestben maradnak.

50 esztendővel ezelőtt találta fel Károly Irén József premontrei tanár a drótnélküli távirót

Az első drótnélküli táviró a román megszállás idején pusztult el Nagyváradon

Most ötven esztendeje annak, hogy egy magyar gimnáziumi tanár, a premontreik helybeli gimnáziumában megalkototta az első drótnélküli távirót. Erről az eseményről tudósítást írt ötven esztendővel ezelőtt a „Tiszántúl” című lap az április 25-iki számában. Leírta a tudósítás Agliardi pápai követnek nagyvárad-i látogatását és ezzel kapcsolatban a premontreik gimnáziumának megtekintését is. A tudósítás így írja:

— Megtekintette a fizikai szertart, ahol **Károly Irén József** bemutatatta neki új találmányát, a vezeték nélküli telefont. Agliardi a legnagyobb figyelemmel hallgatta **Károly Irén József** érdekes magya-

rázatát, maga is kezébe vette a telefon kagylóját és megfigyelte az érdekes experimentumokat.

Nagy csodálkozással fogadta a közönség a „Tiszántúl” közlését, hiszen abban az időben még teljesen ismeretlen volt a vezeték nélküli hírközlés az egész világon.

A tudós tanár a lap közlését kiegészítette annyiban, hogy a pápai követ a drótnélküli telegrafia jelét hallgatta meg a telefonban.

Károly Irén József tehát ötven esztendővel ezelőtt elkészítette a drótnélküli távirót, melyen húsz méterre lehetett jeleket közvetíteni.

A készülék a nagyvárad-i főgimnázium szertárának volt a büszkesége. Vigyáztak nagyon a készülékre, amely olyan fontos volt a magyar technikatörténet szempontjából. A nagy becsben tartott készülék azonban a román bevonulás idején, amikor a katonák szétdobálták a szertár berendezését, elpusztult.

Károly Irén József, aki a premontrei főgimnázium szertárának volt az őre, 1883-ban kezdett foglalkozni az elektromos rezgésekre vonatkozó vizsgálatokkal. Hertz tudományos felfedezésének továbbfejlesztője volt a zseniális premontrei tanár, aki egyre tovább kísérletezett a fizikai szertárban.

Röntgen **Konrad** 1896 januárjában tartotta meg híres előadását Würzburgban az általa felfedezett sugarakról. A röntgen sugarakról magyarul is jelent meg cikk még abban a hónapban és **Károly Irén József** azonnal megérezte a találmány óriási jelentőségét és elhatározta, hogy Röntgen-laboratóriumot állít fel. Adakozásra hívta fel a közönséget és sikerült is összeszednie 1114 forintot a laboratórium költségeire.

Károly Irén József ezután Németországba ment és tanulmányozta a Röntgen-berendezést. Utazásának eredménye az lett, hogy megnyitott Nagyváradon az ország első Röntgen laboratóriuma. A tudós tanár teljesen ingyen vizsgálta betegeit és még a felvételekért sem kellett fizetni.

Károly Irén József 1929-ben halt meg hosszas betegeskedés után. A zseniális tanár élete példája, hogy a magyar élet milyen nagy lehetőségeket termel és ezért van az, hogy a magyar tudományos élet helyét biztosít magának a vezetőnepek sorában.

Uj iparendedélyhez kötötték a kiadói ipar gyakorlását

A hivatalos lap pénteki száma közli a kormány rendeletét a kiadói ipar engedélyhez kötéséről. A rendelet értelmében irodalmi mű előállítását, közzétételét és forgalombahelyezését célzó kiadói ügyletet csak az köthet, aki arra iparendedélyt kapott. A rendelet hatálybalépése előtt kiadott kiadói iparjogosítványok (iparigazolvány, iparendedély) 1944 július 30-ával hatályukat veszítik. A jövőben zsidónak kiadói iparendedélyt adni nem szabad.

Az iparendedélyre irányuló kérelmet az elsőfokú iparhatóságnál, a kereskedelmi és iparkamarától díjmentesen beszerezhető nyomtatvány felhasználásával kell előterjeszteni. Az elsőfokú iparhatóság a rendelet értelmében az iparendedélyt kérő beadványt haladéktalanul megküldi a kereskedelmi és iparkamarának, amely azt a beadvány hozzáérkezése napjától számított három napon belül véleményes javaslatával a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez terjeszti fel.

Nem terjed ki a rendelet a tudományos, közművelődési és keresztény hitbuzgalmi célú egyesületeknek, vagy alapítványoknak, továbbá a bevett és az ismert keresztény vallásfelekezeteknek és ezek szerveinek a jogszabályokban megállapított, illetve alapszabályszerű működéséhez szükséges kiadói tevékenységére.

Szent László nyomda rt.

Szilágyi Dezső-u. 5.
Mindenféle nyomtatványokat izlésesen készít.

A bolsevisták, mint a történelmi múlt ápolói

A szovjet nemcsak az élő ember ellen esküszik, amikor kizárólag néhány vezető bolsevista uralmonmaradása érdekében milliókat irt ki. A bolsevizmus hadat üzent szövetségeseivel, Amerikával együtt az elmúlt évezrednek is. Oroszország lakosságának mindössze 1.78 százaléka a zsidó és mégis ez hajtotta a vörös pokolba az embermilliókat. A zsidónak csak a saját történelme iránt van érzéke. Minden egyebet, amit a keresztény kultúra alkotott, büszkén elntasít magától. Egy semleges országban most közzétett értékes tanulmány szerint az oroszországi zsidók többek között a következők soha meg nem bocsátható bűnököt követték el az orosz nép történelme ellen:

Moszkvában mindenekelőtt ledöntötték az ószes cári szobrokon kívül Minin és Posarszkij nemzeti hőök emlékművét is. A pétervári III. Péter palotában ma sertések hiznak. A riesani patriarkakolostor ószes freskóit levakarták és ma tehének állnak a termekben. Kazánban az oroszok legnagyobb és legszentebb templomát, a Szűz templomát egyszerűen felrobbantották és a kövek-ből edénygyárat építettek. A donkoi-kolostorból, amelyből egykor az oroszok legjobb pap-szónokai kerültek ki, krematóriumot építettek. Az ott elégetett emberek porait műtrágyagárral dolgozta fel. Mindezeket a rombolásokat a zsidó népbiztosok találták ki és végeztették el. A tanulmány szerint valamennyi rombolás alkalmával igen tekintélyes forradalmi izű ellenállást fejtett ki a bolsevizmusba még bele nem ajult orosz munkáesség. Ezt azonban egyszerűen legépfgyverezték. (TFK.)

Kassa területéről is kitelepítették a zsidókat

Kassa. (MTI.) A belügyminiszteri rendelet értelmében a közigazgatási szervek egyhéttel ezelőtt megkezdtek a város területén lakó zsidók kilakoltatását a részükre kijelölt zárt területre. Ez a munka csütörtökre véget

Magyar kardvívóbajnokság
kezdete vasárnap délután fél 5 órakor a Református Kulturpalotában.

ért. Ezzel kapcsolatban a m. kir. rendőrség kassai kapitánysága a következő hirdetményt adta ki:

Folyó évi április 27-én 18 óra után Kassa város területén, a téglagyári tábor kivételével zsidó személy nem tartózkodhatik. Kivételt képeznek azok a személyek, akiket a lakásuk szerint illetékes ceendőrvagy rendőrfőnök lakásukban ugyanezen a napon a további intézkedésig meghagyott és külön névjegyzékbe foglal. Minden más zsidó jelentkezni tartozik ugyanezen a napon 17 és 19 óra között a téglagyári átvevő bizottság előtt. Azokat a zsidókat, akiket az időpont után a város területén a hatóságok feltalálnak, azonnal letartóztatják és internálják.

Ismét szigorúan figyelmeztette a rendőrség a város lakosságát, hogy aki zsidó személyt vagy vagyont a fenti időpont után lakásában vagy bárhol rejtget, azt letartóztatják és internálják.

A háztulajdonosok figyelmébe

Hivatkozással az 1320—1944. M. E. számú rendelet 3. §-ában foglaltakra felhívom a háztulajdonosokat, hogy a jelen hirdetmény megjelenésétől számított három napon belül a Lakáshivatáshoz írásban jelentsék be azokat a zsidó egyéneknek érbeadott lakásokat, melyekbe a bérlő 1942. szeptember 1-e után költözött be. A bejelentésnek tartalmaznia kell a bérlő nevét, foglalko-

zását, az utca megnevezését, házszámot, a lakás számát, a szobák számát és a mellékhelyiségek felsorolását.

Abban a tekintetben, hogy ki tekintendő zsidónak, az 1941. évi XV. t. c. 9. és 16. §-aiban foglaltak az irányadók.

Nagyvárad, 1944. április hó 27.

Dr. Gyapay László,
h. polgármester.

Panaszaikat tárták fel közgyűlésükön a közüzemi munkások

Nagyvárad. Csütörtökön este 7 órakor tartotta meg a Nemzeti Munkaközponthba tömörült városi közüzemi alkalmazottak csoportja évi közgyűlést, amelyen több, mint száz közüzemi alkalmazott jelent meg.

A közgyűlést a beteg elnök helyett, László Márton alelnök nyitotta meg, üdvözölve a megjelenteket. Első felazóló Nagy István NMK titkár vités Rajnay Károly főispáni kinevezéséről emlékezett meg. Ez annál örvendetesebb osemény, mert az új főispánt a visszacsatolás idejéből igen jól ismeri a váradi munkáesség és még élénk emlékezetben él mindenkinék, hogy az erősebb férfiú milyen nagy hozzáértéssel és megértéssel oldotta meg a munkáskérdéseket. Beszédét azzal fejezte be, hogy a megfertőzött liberális uralomnak ideje elmúlt s a háborút csak a nemzeti szocialista állam nyerheti meg.

Ezután Duró Sándor, a közüzemi csoport titkára tartotta meg terjedelmes titkári beszámolóját, amelyet a valóban elcsigázott, agyondolgoztatott s lerongyolódott közüzemi alkalmazottak minduntalan zajos helyesléssel fogadtak.

A titkári jelentés szerint emelkedett a tagok létszáma. Ezután kitért a munkáesség panaszaira. Általában panaszoknak a munkások egyes vezetők részéről tapasztalható rosszindulat miatt. Március 19 óta ugyan megváltozott a hely-

zet és a titkári jelentés még további javulást is vár. Különösen nagy bizalmat helyeznek Rajnay Károly erélyes felépésébe. A fizetésegységesség talán Nagy István indítványára a közgyűlés kimondta, hogy tartás kötelességüknek a közüzemi tisztviselők belépni a Nemzeti Munkaközponthba.

A panaszok során megdöbbenő helyzetképet adtak a megjelent tagok. Bejelentették, hogy a köztisztasági üzemeknél nincs hivatalos munkarend, nincs pihenőnap és nincs idejük a munkásoknak tisztálkodásra. A kocsisok reggel 4 órától est 8 óráig állanak munkában. Az utca-seprők napi 10 órát dolgoznak, az órákülönbözöt, vagy a vasárnapi munkát pedig nem fizetik. Évi szabadságot nem kapnak rendszeresen.

Sulyos panasz az is, hogy ha a munkás egy napot hiányzik, a részére járó kenyérjegy-adagot visszatartják. A felszólalások során olyan megdöbbenő helyzetkép tárult elő, hogy ezen a legsürgősebben változtatni kell a város vezetőségének.

Végül megválasztották a csoport új vezetőségét és a főmegbízottakat. E szerint elnök lett Szűcs Kálmán, alelnök László Márton, titkár Duró Sándor, jegyző Serf Gyula, pénztárnok Nagy Árpád, ellenőrök Pető Mihály és Kövér Sándor.

A közgyűlést Nagy István szavai zárták le.

Nagyértékű ruhanemiüt gyűjtött össze a MMP a bombakárosultak megsegítésére

A Magyar Megújulás Párt helyi szervezetének tagjai ruhanemiüt gyűjtést is rendeztek a bombakárosultak megsegítésére. Az értékes adakozás részletes eredményét alább közöljük:

Major Lajos 128 db pullover 10.613.76 P. Körösi Imre 10 db alsónadrág 258.75, Ginzery Kálmán 14 db alsófelhőnemű 305.10, Deák Gyula ruhaszövet 374.28, D. Nagy László ruhaszövet 282.80, Tempa Ferenc porcellánárak 200.—, Szöcs Tibor 24 pár zokni 132.36, Horváth Károly 13 db textilárú 411.61, Szabados Ernő cipő, szövet és zoknik 246.04, Fajzi János ruhaszövet 270.06, Jancsár Mihály férfifehőnemű 252.55, A. Apor György ruhaszövet 345.36, Elő női divatruccok és pulloverek 500.—, Riskó Béla gyermek és női ruhák 255.44, Hoffmann András ruhaszövet 251.88, Sári Gyula ruhanemű 203.03, Papp Gyula ruhanemű 139.43, Fazekas Gergely duftinárú 100.50, Nagy

Sándor nőruha és vászon 232.16, ifj. Iván János szövet és gyapjasru 436.53, Szeke-res György textilárú 211.99, Janza Sándor árak 164.—, Fábrián Lajos fiúöltöny 80.—, Novák Ferenc férfinadrág 80.—, Kun Pál két férfinadrág 160.—, Nagy Benjámin gyereknadrág 30.—, Szávó József férfinadrág 80.—, Popovics Gáborne gyereköltöny 80.—, Kiss és Szabó férfinadrág 80.—, Balogh János gyerekruha 80.—, Rohoska Pálné férfinadrág 80.—, Tóth István férfinadrág 80.—, Arkos Imre férfinadrág 80.—, Gál Adorján férfinadrág 80.—, Szűcs Lajos férfinadrág 80.—, Nilgész Andrásné gyermeknadrág 30.—, Lengyel József gyermeknadrág 30.—, Irimi Lőrinc férfikabát 100.—, Abraham József férfikabát, gyereknadrág 130.—, Szarvas Gyula férfinadrág 80.—, Kovács Sándor gyerekkabát 40.—, Plattner Ferenc nőcipő 70.—, Knéz Sándorné textil-

Dughagyma

minden elfogadható áron kapható a Vegyi és Élelmiszeripari R. T.-nál, Anyos Pál u. 2-6. szám.

árak 30.—, Nagy Lajos férfizoknik 12.—, Kun József gyereknadrág 30.—, Barta András gyerek és férfiruha 200.—, Bor-dás György gyereknadrág 30.—, Szőnyi Sándor kabát 100.—, Kún Béla gyereknadrág 30.—, Argyellán Illés férficipő 40.—, Demján János férficipő 40.—, Hegedűs Lászlóné 2 pár cipő 70.—, Popovics János nőcipő 40.—, Tatos Ferenc nőcipő 40.—, Balogh György szandál 25.—, Medgyesi György 2 pár nőcipő 70.—, Czirják Lajos nőcipő 40.—, Biró Sándor gyermekcipő 20.—, Bajti Vilma gyermekcipő 20.—, Mezei Péter férfiszandál 30.—, Veress Antal gyermekcipő 20.—, Bódi Imre gyermeknadrág 30.—, Biró Lajos nőcipő 40.—, Szécsi Lajos férfi sportnadrág 120.— pengő értékben. A pénzgyűjtés részletes eredményét legközelebbi számunkban közöljük.

Légoáltalmi közlemények

A közelmúltban megjelent riasztószolgálat tartása tárgyában kiadott H. M. rendeletről a közönség úgy a sajtó útján, mint a házparancsnokok révén értesültek. A Légoáltalmi Ligához naponként érkező számtalan panasz miatt ezúton is felhívjuk úgy a parancsnokok, mint a lakosság figyelmét arra, hogy a rendelet csak annyiban tér el az eddig ismert riasztószolgálatról, hogy ahol rádió van, a riasztószolgálatot a rádió mellett kell teljesíteni és már a Váradot érintő zavaró repülés jelzését is közölni kell úgy a parancsnokkal, mint azokkal a családokkal, személyekkel, akik ezt külön kérik. Ha azonban a szolgálatot teljesítőnek rádió készüléke nincsen, olyan helyen kell teljesítenie a riasztószolgálatát, ahonnan a sziréna jelzést feltétlenül meghallja és ahonnan a házi riasztó eszközt azonnal megszóllaltathatja. A riasztószolgálat tartásában nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, hogy mennyire fontos a méltányosság szem előtt tartása. Ezzel szemben azonban hangsúlyozni kell azt is, hogy nemcsak a parancsnoknak kell a beosztást méltányosan eszközölni, hanem minden magyar embertől el is várható, hogy a parancsnok azt, hogy kicsinyes kifogásokkal ne igyekezzék kibujni a közérdek szempontjából teljesítendő pár órás szolgálat alól. Tartsa mindenki hazafias kötelességének és hozza szívesen meg ezt a csekély áldozatot, amelyet más is meghoz érte. Ne felejtjük el, hogy a parancsnok szolgálatának ellátása közben, mint hatósági személy szerepel és hatósági személyt megillető védelem alatt áll, tehát senkinek sem áll jogában a parancsnok beosztását kifogásolni, hanem közös megbeszélés alapján intézzék el az esetleg sérelmes beosztást. Azért, mert valaki nappal hivatalba jár, vagy akár fizikai, akár szellemi munkát végez, vagy mert gyermekei vannak, még nem ok arra, hogy ne vegyen részt a közönség munkájában. A riasztó ügyeletes szolgálat tartása 14—70 évig nemre való tekintet nélkül kötelező. Itt hívjuk fel a figyelmet arra, hogy kis létszámú házak, vagy házcsoportok közös megbeszélés alapján közösen tarthatnak riasztó szolgálatot. Ismételten felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ésszerűség és méltányosság vezessen mindenkit a riasztószolgálat megszervezésében és vegyük figyelembe a többség kívánását is.

Légoáltalmi Liga Nagyvárad Csoportja.

A leventéket bevetik a közellátás arcvonalára

A földműves leventék kiképzését a tavaszi mezőgazdasági munkák idejére megszakítják s az elmaradt foglalkoztatást nyáron pótolják. A vállalati és iskolai csapatok foglalkoztatása tovább folyik, az elköltözötték új lakóhelyükön kapnak kiképzést. A honvédelmi miniszter rendelete a leventekiképzés újabb általános szabályozásáról.

A Levente Hírközpont jelenti: A közellátás érdekében a mezőgazdaság munkaeöréinek szaporítására a honvédelmi miniszter újra szabályozta a leventefoglalkozást. Az új szabályozás — amely figyelembe veszi az iskolák korábbi bezárását és a főváros részbeni kiürítését is — alapelve az, hogy a leventefoglalkozást a megváltozott viszonyok között is folytatni kell: a vidékre költözött leventék új lakóhelyükön kötelesek a leventefoglalkozásokon résztvenni. Ahol a mezőgazdaság érdekében a leventék munkáját is fel kell használni és a foglalkoztatás ideiglenesen megszakad — az elmulasztott kiképzési órákat pótolni kell.

A tnyomórészt földműves leventékből álló csapatokat a honvédelmi miniszter a közellátás arcvonalán, a kieső munkaeörök pótlására vetette be. Ezeknél a csapatoknál a kiképzést a tavaszi gazdasági munkák idejére, az aratás befejezéséig — általában országosan július 15-ig — ahol az szükséges, ideiglenesen megszakította. Az elmaradt foglalkozásokat a munkák szünetében és július 15—augusztus 31. között kell pótolni, s ez alatt hat teljes napi, vagy 12 félnapi foglalkozást (10, illetőleg 5 óra időtartammal) kell tartani. Az egésznapos foglalkozásokra a leventék élelmészükkel magukkal viszik.

A vállalati és zömükben nem földműves leventékből álló csapatok foglalkoztatása nem szakad meg, de az ide beosztott földműves leventéket olyan csapatokba helyezik át, ahol a foglalkoztatás szünetel s ahol a mulasztás pótlásának a lehelősége is meg van.

Az iskolai és főiskolai leventecsapatok foglalkoztatása tovább folyik és különös súlyt helyeznek az ifjúvezető-kiképzésre. Önként jelentkező fiatal tanárokat és tanítókat rövid parancsnokképző megbeszélések után a leventesoportok foglalkozásába kell vonni.

A vidékre költözött nem földműves leventékből lehetőleg külön szakaszt alakítani s az ő kiképzésük nem szünetel a mezőgazdasági munkák ideje alatt sem. Ha azonban egy szakaszba kerültek diákok és földművesek és a kiképzést megszakították a mulasztás pótlásában a diákoknak is részt kell venniük.

Az iskolai és vállalati csapatok rendszeres nyári kiképzési szünete a rendszeres időben, június 21-én kezdődik. Az iskolák székhelyein a levente-foglalkoztatást a légtalmi szempontok figyelembevételével tartják meg.

A honvédelmi miniszter a rendelet végrehajtásában nagy szerepet juttat a járási leventeparancsnokoknak és levente körzetparancsnokoknak, akik az előírásokat a helyi viszonyokhoz alkalmazkazzák és megtalálják az összhangot a mezőgazdasági munka és a leventeintézmény nevelési követelményei között. A helyi leventeparancsnokok kötelessége, hogy a leventék fegyelmével és erkölcsi helyzetével a közellátás érdekében vezetett munka ideje alatt is törődjenek, a munka-

helyeket állandóan látogassák, alárendeltjeikkel foglalkozzanak és gondozzák őket. Ebbe a munkába minél szélesebb alapon be kell vonni az ifjúvezetőket. A közellátási arcvonalon bevetett levente csapatok ifjúvezetői a pihenő időkben — bárhol legyen is az — átvoszik a vezetést a közellátásban levő leventék felett és őket oktattva, szórakoztatva ébren tartják a leventeszellemet.

Rendelet a mezőgazdaság munkaeörével való ellátásáról

A nemzet háborús előfeszítéséből mindenkinél ki kell vennie a részét, hogy a most folyó sorsdöntő küzdelemben győztesen megálljuk helyünket és ezzel biztosítsuk országunk jobb jövőjét. A kormány szilárd elhatározással ennek a nagy célnak szolgálatába állít minden rendelkezésre álló erőt. E téren fontos rendelkezéseket tartalmaz a mezőgazdaságnak munkaeörével való ellátásáról szóló kormányrendelet, amely 1590—1944. M. E. szám alatt a hivatalos lap péntek számában jelenik meg.

A rendelet értelmében mindenütt, ahol arra szükség van, mindazokra nézve, akiknek főfoglalkozásuk a mezőgazdaság körében van és munkateljesítés szempontjából figyelembe vehetők, elő lehet jegyezni azt, hogy hány munkanapot kötelesek teljesíteni. Idetartoznak a szabad munkaeörével rendelkező törpe- és kisbirtokosok, valamint ezeknek segítő családtagjai is. A rendelet alapján elő lehet jegyezni fuvarlapok szolgáltatásának kötelezettségét is mindazokra a gazdákra és a mezőgazdaságban fuvarozást végző személyekre nézve is, akik ebből a szempontból figyelembe vehetők. A földművelésügyi miniszter rendeletben fogja meghatározni a részükről teljesítendő munka, illetőleg fuvarnapok számát és ezeknek előjegyeztetése iránt is ő rendelkezik. Az előjegyzett munka, illetőleg fuvarnapokba beleszámít — a földművelésügyi miniszter által meghatározandó mértékben a saját gazdaságban végzett munka, illetőleg fuvarnapok száma. Az,

Szabó Ferenc nyors- és gépiróiskolájában

Nagyvárad, Sal Ferenc u. 12. Tel. 29-78. (Eng. sz. 3329/1941—42)
május 1-én kezdők, haladók, diákok részére új tanfolyam indul

A leventeegyesület élet a rendelet értelmében azokon a helyeken is tovább folyik, ahol a kiképzés esetleg szünetel. Az egyesületekben felrészítik a mezőgazdasági munkában kifáradt leventefütség fegyelmezett és hazafias szellemét. Kitünő alkalom erre vasár- és ünnepnapokon a kötelező istentisztelet előtti, vagy utáni idő, amikor számban együtt van a leventefütség.

nécekor aggályokkal él. Súlyosítja a helyzetet, hogy Söskuthy papa ugyan csak szabályszerűen elkártyázza az ősi vagyont. Teljes a reménytelenség, amiből a szerelmes hölgy találja meg a kivézető utat és minden rendbejön...

A legnagyobbik Csicsó-lányt Balogh Julia játéssa sok melegeggel, színészi készséggel és arányló énekhanggal, aminek tiszta csengése és biztonsága rendkívül megnyugtató. A másik eladólány megszemélyesítésére Gondör Klárit szemelte ki a színház, aki szívesen járult volna hozzá édesapja darabjának eikerre-juttatásához, de házassági szabadsága még távol tartja őt a színházról. Lányi Emmi sok kedveséggel lépett a helyébe. A harmadik Csicsó-lány Kemény Gizi, hájos, finom, egyszerű s nagyon közvetlen Csicsóné szerepében Antal Erzi. Elég jó szerepet kapott ezáltal Szögy Arany is s kitünően megrajzolt egy komikus figurát. A férfiak közül Lendvay Lajosé a legnagyobb pámaag... Remek táncoskomikus, kár, hogy ebben a szerepkörben keveset foglalkoztatták. Ellenállhatatlan humora, fürgé és változatos tánc. Komikus mozgékonyága sok étellel töltötte meg a színpadot. Rengeteget nevetett a közönség Szabó Ernőn is. Gulácsi esimes, jómodorú, könnyed játéku völegény, úgyzintén Halasi is. S a többiek is jól megállják a helyüket.

A közönség szívesen fogadta a darabot, amelynek előreláthatólag nagy vonzóereje lesz.

Színházi iroda közleményei

Szombaton délután fél 3 órakor filléres helyárrakkal a Varázskerítő van műsoron.

Népművelési előadásban hétfőn este fél 6 órakor, filléres helyárrakkal Martos—Huszka Gül baba c. nagyoperettje kerül színre. Jegyek a színházi pénztárnál elővételben már váltathatók.

Kedden a színlapon hirdetett Eladó lányok c. operett helyett a színház katonai előadást tart. Erre az előadásra jegyeket nem árusít a pénztár.

Ballépés jobbra c. nagyszerű operett-újdonás szerdán este fél 6 órakor, Jurik Julesi felléptével, filléres helyárrakkal kerül színre.

Előkészületben: Egy csók és más semmi operett.

MŰSOR:

Pénteken este fél 6 órakor: Eladó lányok, A-bérlet.

Szombaton délután fél 3 órakor: Varázskerítő.

Szombaton este fél 6 órakor: Eladó lányok.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Eladó lányok.

Vasárnap este fél 6 órakor: Eladó lányok.

Hétfőn este fél 6 órakor: Gül baba.

Kedden este: Eladó lányok előadása elmarad.

Szerdán este fél 6 órakor: Ballépés jobbra.

Csütörtöktől: Egy csók és más semmi.

SZÍNHÁZ

ELADÓ LÁNYOK

Operettbemutató a Szigligeti Színházban

Könnnyű kis nyári operettet ír Gondör József, a csütörtök este bemutatott Eladó lányok szerzője s Budapest Erdélyi Mihály színházában és vidéki városokban is emlékeztet sikereket aratott velük. Az Eladó lányok sem nagyigényű, tele van remaniszcenciákkal, de a közönség szívesen meghocsátja ezt, mert a szerző ízléssel és hozzáértéssel válogatja össze a motívumokat s azonkívül találkoznak a darabban fülbemászó, kedves, eredeti dallamokkal is, amelyek bőségesen áradnak és mindig szívhezszólóak, hangulatosak. A svöveg amelyet Sötáló Rezső írt, szintén mulatságos, jól simul a bevált operettek

kaptafájára s ha rendkívül naív is a mese, a vídám jelenetek, tréfák, táncok hatásosan tarkítják és élénkítik, úgyhogy a közönség elejétől végig jól szórakozik rajta.

Különböző típusú három eladó lány — Csicsónénak három lánya — kerül a darabban főkötő alá válogatott operettfigurákhoz. Minden simán megy, csak természetesen a legkiválóbbal van egy kis haj, mert neki színművészeti előélete, sőt talán múltja is van, ami komoly komplikációkra ad okot, mert a völegény, egy Söskuthy, adott pillanatban, szabályszerűen s márdék felvonás közepén, egy sötét idegen úr megie-

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: 1 hóra 4.30 P.
 3 hóra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kézfiratokat nem adunk vissza.

MONOSTORI MARGIT ELŐADÁSA NAGYVÁRADRÓL. A magyar rádió Budapest I. hullámhosszán tegnap délután a közművelődési előadás sorozat keretében Nagyváradról tartott előadást. *Monostori Margit* előadó rendkívül élénken és színesen változta Nagyvárad szerepét a magyar nemzeti életben és megemlékezett a magyar nemzeti nagyságok egész soráról, akiket e város Szent Lászlótól Juhász Gyuláig a nemzetnek adott.

Felhívás a népiskolai előkészítő tanfolyamok hallgatóihoz. A városi Népművelési Bizottság értesíti a népiskolai tanfolyamokra beiratkozott iparostanulókat és a más foglalkozású hallgatókat, a felnőtteket is, hogy a tanfolyamok folyó évi május hó 2-án, kedden délután 5 órakor kezdődnek az Ipartestület székházában (Mezey Mihály-u. 4. em.) Beiratkozások még ezen a megnyitó előadáson is folynak. Kérjük az érdekelteket, hogy ezt az értesítést terjesztési szíveskedjenek.

RENDELET A SAJTÓKAMARA SZERVEZETÉRŐL. A hivatalos lap pénteki száma kormányrendeletet közöl az Országos Magyar Sajtókamara szervezetre vonatkozó egyes rendelkezések tárgyában. A rendelet kimondja, hogy aki valamely ügyvédi, kir. közjegyzői, mérnöki vagy orvosi kamara tagja, az nem lehet az Országos Magyar Sajtókamara újságírói fősztálya I. szakosztályának tagja. Az újságírói fősztálynak azokat a tagjait, akik a felsorolt kamaráknak tagjai, a rendelet hatálybalépésekor a Sajtókamara újságírói fősztálya II. szakosztályába minősíti át. Ugyancsak a hivatalos lap pénteki száma közli a kormány rendeletét az Országos Magyar Sajtókamara szervezetének körében a fegyelmi eljárásra vonatkozó s azzal összefüggő rendelkezések módosítása és kiegészítése tárgyában.

Felhívás a cipésziparosokhoz. A cipészipari szakosztály vezetősége tisztelettel felkéri az összes cipésziparosokat, hogy folyó évi május hó 1-én, hétfőn este pontosan fél 6 órakor tartandó tisztújító közgyűlésre, valamint több fontos tárgysorozat megbeszélése végett feltétlenül megjelenni szíveskedjenek az ipartestület székházában (Mezey Mihály-utca 4.) Elnökség.

MEGHALT A KIE ALAPÍTÓJA. Szabó Aladár, a józsefvárosi reformátusok ny. lelkipásztora. 82 éves korában Gödöllőn elhunyt. Az elhunyt kiváló lelkesítő, a KIE alapítóját, pénteken helyezik örök nyugalomra Gödöllőn.

MUNKAKERÜLŐ NEM KAP ELLÁTÁST. Az új közellátási rendelet fontos intézkedése, hogy azt a munkakereső személyt, aki munkakerülésből csavarog, vagy munkakerülő életmódot folytat, az ellátatlanok nyilvántartásába felvenni nem szabad és élelmszerellátásban részesíteni nem lehet. A liszt és kenyér szempontjából ellátatlan fogyasztókról június 1-ig, a zsír szempontjából ellátatlan fogyasztókról június 15-ig kell kimutatást készíteniük a községi elöljáróságoknak.

MACHITA

Szombattól a
CASINO-ban

Főszereplői: **KARÁDI KATALIN, PETROVICH SZVETISZLÁV**

Pénteken utoljára: **Kölcsönkért járjék**

ANGOLSZASZ BARBÁRSÁG. Saloni. ki. (MTL) A NTL. jelenti: A görög-albán határterületen fekvő Finip faluban a templomban istentiszteletre egybegyűlt lakosságot angol-amerikai repülőtüzfegyverekkel támadták. Sok súlyos sebesült behalt sérüléseibe. Többnek az állapota életveszélyes.

TÖRLIK A ZSIDÓKAT A FRONT-HARCOS SZÖVETSÉGBŐL. A honvédelmi miniszter 28698/eln.—1944. számú rendeletével közölte a Magyar Tűzharcos Szövetséggel, hogy az 1240. és 1450/M. E. 1944. számú rendeletek értelmében a megkülönböztető jelvény viselésére (sárga csillag) kötelezett zsidók a szövetség tagjai nem lehetnek. A rendelet végrehajtására a szövetség helyi alakulatai külön utasítást kapnak országos elnökségüktől. (MOT)

MAKÓN ESTE 7-TŐL NEM HAGYHATJÁK EL LAKÁSUKAT A ZSIDÓK. Makóról jelentik: A honvédelmi és közbiztonsági szempontból a makói rendőrkapitányság vezetője azonnali hatállyal elrendelte, hogy a zsidók este 7 órától reggel 7 óráig nem hagyhatják el lakásukat. A rendelet megszegésével szemben szigorú büntetést alkalmaznak és internálják őket.

ROBBANÓ TOLLAT TALÁLTAK CSIKSOMLYON. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Csiksomlyon egy nyulat őrző leánya robbanóanyaggal töltött tollat talált. Nem nyúlt hozzá, hanem azonnal jelentette a csendőrségnek.

STIMSON NYILATKOZATA AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK VESZTESEGÉRŐL. Lisszabonból jelentik (MTL): A brit hírezerő jelenti Washingtonból: Stimson amerikai hadügyminiszter csütörtökön közölte, hogy az Egyesült Államok hadserege a háború kitérőe óta összesen 148.425 embert vesztett. Ezek közül 25.582 elesett, 60.166 megsebesült, 32.727 eltűnt, 29.950 hadifogságba esett.

SVÁJCI LAP A NEMET LELKIERŐRŐL. Berlin. (MTL): Bernből jelentik: A Luzerner Tagblatt berlini tudósítója tollából hosszabb cikket közöl a légháborúról. Különösen kiemeli az angolszász terrortámadásoktól sújtott német városok lakosságának bátor magatartását. Az egész lakosságra szörnyű csapásokat mér ez a harcmodor — írja a tudósító, — az élet mégis csodálatos módon folyik tovább. A kibombázott üzletek szükséghelyiségekben, gyakran a romok között egy-egy udvarban nyugodtan folytatják tovább az üzleti életet.

ELMARADT AZ IPARTESTÜLET ELŐJÁRÓSÁGI ÜLÉSE. Nagyvárad, ápr. 28. Csütörtökön este 7 órára volt meghirdetve a nagyvárad-i Ipartestület szokásos havi előjárósági ülése igen fontos tárgysorozattal. Érthetetlen okoknál fogva azonban az előjárósági tagok olyan kevés számban jelentek meg, hogy az ülése határozatképtelensége nyilvánvalóvá vált. Ezért az elnökség az ülést a jövő hét csütörtökére halasztotta, amikor előreláthatólag nagyobb érdeklődést tanúsítanak az előjárók.

A KOLOZSVÁRI EGYETEM ÚJ FELSŐHÁZI TAGJA ÉS PÓTTAGJA. A közigazgatási bíróság a Ferenc József Tudományegyetem 1942-ben megtartott felsőházi rendes és póttag választását megemléksített azzal az indoklással, hogy felsőházi tagot azoknak a karoknak a tanárai közül kell választani, akiknek eddig nem jutott hely a felsőházi képviselőben. Az új választás április 26-án volt és ennek során a kolozsvári egyetem felsőházi rendes tagjává dr. György Lajos, póttagjává dr. Várady Imre bölcsészeti kar nyilvános rendes tanárokat választották meg.

A tusnádi Újságírói Villa május 15-től kezdődőleg 1 évre bérbeadó. 11 szoba, amelyből kettőt az Újságírói Egyesület magának tart fenn. Teljesen modern berendezéssel a Csukás Tóval szemben. Ajánlatokat legkésőbb május hó 5-ig Ferencz Gyárfás szerkesztő, Csikszerecs címre küldendők. Kolozsvári pályázóknak a feltételekről részletes felvilágosítást ad Végh József szerkesztő, Ellenzék, Jókai-u. 16.

Nagyvárad thj. város adóhivatala

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600. P. M. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést 1944. év május hó 18. napján délelőtt 11 órára, a második árverést 1944. évi május hó 24. napján délelőtt 11 órára a városi raktárban ezennel kitűzöm.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
2. A második árverésen azonban az ingóság becsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százaléka.
4. A vételárát azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1944. évi április hó 28-án.

FONDRÉ SANDOR,
 végrehajtó.

NYILTTÉR

A Hungária Vendéglátó Üzemek KFT Nagyvárad, Rimanóczy-u. 1. szám értesíti az érdekelteket, hogy Petrásovits Árpádtól, a Hungária Vendéglátó Üzemeket 1944 február 1-én megvette és felkéri a hitelezőket, hogy a felhívás megjelenésétől számított 8 napon belül követeléseiket a fenti igazgatóság irodájában bejelenteni szíveskedjenek, mert azután érkező követeléseket nem vesszük figyelembe.

Hungári Vendéglátó Üzemek KFT
 Dabolczy Lajos
 ügyvezető igazgató.

* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség sem a kiadóhivatal.

Odesszai menekültek Nagyváradon

Nagyvárad, április 28. Tegnap délután három nagy fedett tehérgépkocsival odesszai menekültek érkeztek Nagyváradra. Az első kocsiiban kofferek, kosarak, háztartási tárgyak zsúfolódtak, a másik kettőben maguk a menekültek, jobbra asszonyok, lányok, gyermekek. Egy német altiszt felügyelete és vezetése alatt utaznak több mint egy hónapja már. Braila, Brassó, Naagyszeben útvonalán jöttek át Észak-Erdélybe, ahol úgy a magyar hivatalos tényezők, mint pedig a lakosok mindenütt nagy szívélyességgel fogadták őket. Vannak közöttük németek is, de nagyjából oroszok, akik a német-román megszállás idejében tanúsított magatartásuk miatt nem mernek Odesszában maradni. A hosszú út kissé megtölte őket, de megadással viselték nehéz sorsukat, még nevetni is volt kedvük. A három gépkocsi először a színház mögött, majd a Bémer-téren, az Újságíró Otthon előtt állt meg s percek alatt nagy tömeg érdeklődő vette körül a megindító karavánt. Beszédbe elegyedünk velük. Elmondták, hogy a bolsevikiek által való rettenetes tettes hajléktalanná őket s hogy Bécsbe tartanak, ott kapnak ideiglenes elhelyezést. A szerencsétlen menekülteket az Újságíró Otthonban szállásolták el éjszakára, s reggel folytatták útjukat.

Baross-hírek

Nagyvárad. Tegnap este a Baross Szövetség székházában szakosztályi gyűlést tartottak a nagyvárad-i ruházati iparosok. A férfi és női szabók, szűcsök, női kalaposok gyűlése rendkívül népes volt és azon a gazdasági életben beállott rendkívüli intézkedések utáni helyzetet tárgyalták meg. Az előadók rámutattak arra, hogy a nagyarányú gazdasági átállítás után milyen fontos szerep vár a keresztyén kereskedő és iparos társadalomra az új gazdasági élet kiépítése, a fekete piac letörése és a belső gazdasági front megszilárdítása terén.

Végül kérte a vezetőség a tagokat, hogy a Baross Szövetség 25 éves munkájába vetett szilárd hittel tekintsenek a keresztyén kereskedelem megszervezése elé, amelyben minden szakavatott keresztyén egyednek részt kell vállalnia, az egyetemes magyar jövő érdekében.

A Baross Szövetség tudomására hozza a cukorárúsító kereskedőknek, hogy a május 1-én esedékes cukorszelvényt a további intézkedésig a Közéletmezesi Hivataltól nyert utasítás szerint nem szolgálhatják ki mindaddig, ameddig a fenti hivataltól meg nem kapják az értesítést, hogy milyen mennyiségű cukrot szolgálhatnak ki.

Kérjük a fűszer- és vegyeskereskedőket, hogy ezen utasítást szigorúan tartsák le: Elnökség.

Állattulajdonosok figyelmébe

Értesítem az érdeklő állattulajdonosokat, hogy a Szálkai és Olaszi legelőre a kihajtás időpontját 1944. április hó 30-án, azaz vasárnapon állapítom meg. Az ezen legelőre bevett szarvasmarhákat a tulajdonosok kötelesek a pásztor elé vezetni és neki ott átadni, a bárcalappal együtt.

A Szálkai legelőre menő jöszágok kihajtási helye a legelőre vezető Pece hídjánál lesz és ugyancsak ezen a helyen tartoznak a tulajdonosok átvenni.

Az Olaszi legelőre a kihajtás és átadás helye a Szentjánosi ut végén az utolsó háznál van megállapítva. Az ezen legelőre beírt állatokat ezen helyre tartoznak az állattulajdonosok kihajtáskor vezetni a pásztorhoz ott átadni és este behajtáskor ugyanezen helyen tartoznak átvenni.

Aki a jöszágért a fent megjelölt helyekre nem jön és állatát át nem veszi, a csordás semmi néven nevezendő felősséget az elbitangolásért, illetve el-

veszésért nem vállal.

Az első napon való kihajtás idejét mindkét helyen reggel 6 órában állapítom meg.

Figyelmeztetem az állattulajdonosokat, hogy ezen legelőkre be nem vett és bárcalappal el nem látott állatot a legelőre behajtani tilos, az ellenőrző közegek utasítva lettek ezen rendelkezés szigorú ellenőrzésére és betartására.

Nyomatékosan figyelmeztetem a sertéstulajdonosokat, hogy bárcalap nélkül a legelőre sertést kihajtani tilos, tehát mindenki váltsa be sertését a legelőre. Az ellenőrző közegeket utasítottam, hogy az ellenőrzést a legszigorúbban fogadják és akinek állatát a legelőre be nem írták, kiteszi magát annak, hogy a folyó évi legeltetési időnyre jöszágát a legelőről kitiltják.

Nagyvárad, 1944. április 28.

Klemens Rezső,
gazd. tanácsnok.

Hatrendbeli lopást követték el a mezőberényi cigányok

Nagyvárad, apr. 28. A nagyvárad-i törvényszék ma délelőtt nagyobb szabású és sorozatos lopás büntetésében kezdte meg a főtárgyalást. *Makula Kálmán, Rosztás Mária, Gyöngyösi Gyula és Lakatos Julianna* mezőberényi cigány sármunkások összesen 6 rendbeli betöréses lopás büntetést követték el múlt év novemberétől folyó év márciusáig és ez idő alatt több mint 6500 pengő értékű ruházati cikkeket és háztartási eszközöket lopkodtak össze a károsult hencidai, gáborjani és más környéki falvak lak-

osaitól. A lopott holmiknak aztán korítottak orgazdákat is, akik — számszerint 11-en — ma délelőtt szintén megjelentek a vádlottak padján.

A törvényszék megkezdte a vádlottak kihallgatását, amelynek során kiderült, hogy az elsőrendű vádlott férje volt a főfodas a lopásokban és miután elsőítetés után is betört egyik-másik helyen, Gyulán már elérte sorsa.

A tárgyalás lapzártakor még folyik és ítélelhozatalra csak a késő déli órákban kerülhet sor.

SPORT

Kik jutottak a magyar kardbajnokság kilences döntőjébe?

Ceütörtökön délután a HTVK vívótermében rendezte a Magyar Vívószövetség Magyarország 1944. évi egyéni kardvívó bajnokságának előmérkőzéseit. Az előmérkőzések után az első csoportban Maszlay HTVK 6 győzelemmel, Rajcsányi MAC 4 győzelemmel és Papp HTVK 3 győzelemmel, a második csoportban Palócz

MAC 5 győzelemmel, dr Nedeczky BEAC 4 győzelemmel, Berczelly HTVK 4 győzelemmel, a harmadik csoportban Gerevich MAC 5 győzelemmel, Csizsár HTVK 4 győzelemmel, Németh HTVK 4 győzelemmel jutottak 9-es döntőbe, melyet vasárnap vívnak Nagyváradon.

Sok tiszteletdíj érkezik a vívóversenyre

Alig két nap választ el a vívósport nagy napjától és megállapítható, hogy az érdeklődés olyan méretet öltött, amilyenre még nem volt példa. A helybeli társaságok, a NAC, a Törökves, a MÁV már bejelentették részvételüket. Ami természetes is. A Magyar Nemzeti Kardbajnokság még budapesti viszonylatban is lázba szokta hozni a némas sport iránt érdeklődőket és a hatalmas nemzeti sporteseményre szűkülő közönség hozzá van szokva a nagy sporteseményekhez. Annál inkább vált ki itt Nagyváradon rendkívüli érdeklődést, mivel most történik először, hogy ezt a nagy versenyt itt tartják meg és pedig azért, mert Nagyvárad Szent László városa és a Magyar Vívó Szö-

vetség ezzel akar adózni városunknak, hogy a legnagyobb vívóeseményt itt tartja meg.

A tegnapi nap folyamán részvételüket jelentették be a helyőrség nevében *Somfalvy* ezredes egyben értékes tiszteletdíjat ajánlott fel. Ugyancsak a *Paletta* ezredes a hadapródiskola tiszteletdíját ajánlotta fel. Nagyvárad város nevében dr Soós polgármester és a vármegye nevében pedig *Nadányi János* alispán ajánlottak a versenyzők részére fel tiszteletdíjakat. Részvételüket jelentették be még *Moldorányi* táblai elnök és a város számos közéleti és hivatali vezetője is.

Jegyeket elővételben *Szántay János* sz. o. elnöknel lehet kapni.

A fa mesterséges szárítása

A fát, mint ismeretes, bármilyen célra akarják felhasználni, előzőleg jól meg kell szárítani. A megfelelőképpen megszáritott fa felhasználása elé azonban a legtöbb európai országban súlyos akadályt gördített az a körülmény, hogy az ugrásszerűen felemelkedett fafelhasználás következtében a természetes úton megszáritott fa csak korlátozott mértékben áll rendelkezésre. Érthető ebből, hogy a mesterséges szárítási eljárással a szakkörök állandóan foglalkoznak. A

Magyar kardvívó bajnokság kezdése vasárnap délután fél 5 órakor a Református Kulturpalotában.

szárítási időszak, amely a fa minőségének megfelelően 1—3 évig is eltarthat, mesterséges szárításnál igen nagy szerepet játszik. Régebben még szakkörökben is az a téves nézet uralkodott, hogy a mesterséges szárítás a fa minőségét befolyásolja. Ez az azóta tévesen felismert felfogás részben azon alapul, hogy az eredetileg használt faszárító berendezések meg se közelítették a mai szerkezetek tökéletességét. Emellett nem voltak egészen tisztában, hogy hogyan kell végrehajtani ezt a mesterséges eljárást. A fa szárítása alkalmából végbemenő fizikai folyamatok újabb pontos kivizsgálása lényeges változást hozott ezen a téren. Pontos kísérletek segítségével sikerült olyan eljárást kidolgozni, amely a különböző fafajták sajátosságainak minden tekintetben megfelel. Az újabb kutatás azt a nézetet is megcáfolta, hogy a szabadban való szárítás a legolcsóbb módszer. A mesterséges eljárás költségeivel szemben áll az a tény, hogy azokban az üzemekben, amelyek a természetes szárítással megelégszenek, a szárítás hosszú időtartama nemcsak nagy raktárházak igénybevételét teszi szükségessé, miután legalább is egy évi szükségletet kell állandóan raktáron tartani, hanem itt jelentős kamatvesztés is áll elő, ami már maga is elég ahhoz, hogy a mesterséges szárítás költségeinek nagy részét fedezze. Kétségtelen számítások beigazolták, hogy az összes költségeket figyelembe véve a mesterséges szárítással kapcsolatos kiadások még valamivel alatta vannak a természetes szárításnak.

Ez az azóta tévesen felismert ki-

RÁDIÓ

SZOMBAT, ÁPRILIS 29.
Budapest I.

- 8.35 Délelőtti muzsika.
- 10.15 Légierők zenekara.
- 11.15 A rádiózenekar műsorából.
- 11.40 Móra Panka meséi.
- 12.05 Melles Béla zenekar.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Pertis Jenő cigányzenekara.
- 15.00 Mindenből mindenkinek.
- 16.15 Nagy Béla zenetörténeti előadása.
- 17.00 Dohnányi Ernő zongorázik.
- 17.25 A felkelő nap országa.
- 17.50 Giuseppe Moretti énekel, kíséri Roosz Emil szalongyűjtése.
- 18.15 Hangképek innen-onnan.
- 18.40 Küllügyi tájékoztató.
- 19.00 A 74. születésnapját ünneplő Lehár Ferenc élete dalban, muzsikában és prózában.
- 20.55 Dr Fehér István előadása.
- 21.10 Magyar zeneszerzők felelője.
- 22.40 Ki mit szeret?

Budapest II.

22.10 Szórakoztató zene.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés tárgya	Köznap / Vasárnap	
	szavanként fill.	
Ingtalanok és üzletek adás-vétele	26	30
Állat keres és Elvesztett	16	16
Minden más apróhirdetés	20	25

Legkisebb apróhirdetés 10 szó. Az első szó és a kövér betűkkel szedett szó duplán számít. „Cím a kiadóban” jelzésért és jellegű apróhirdetésért: 1 pengő pótdíj fizetendő.

Adás-vétel

Eladó sürgősen magánház nagy udvarral, kerttel, bármilyen üzemi célra is alkalmas. Több telek. Özv. Tatyáné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28—74. 728

Eladom Csengeri-utca 15. számú 3 szobás magánházat nagy telekkel 52.000 pengőért, Nemzeti Bank engedéllyel leiben is fizethető 1.500.000. Popovics iroda, Szent János-u. 6. Telefon: 15—67. 907

Jókarban lévő üdöfürdőket megvételre keresek. Szabóné, Bethlen Gábor-u. 29. 914

Sürgősen eladó Dobó István-utca 21. számú 2 szobás magánház. — Három kis hold szőlő épülettel, azonnal átvehető. — Popovics iroda, Szent János-u. 6. Telefon: 15—67. 910

Gyermekkosci fehér, mély, jó állapotban eladó. Telegi-u. 40. Dautlich. 909

Különféle

Fertőtlenítő, poloska, mély és mindenféle férgek irtása 38 évi gyakorlattal vállalja. Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 313

Kerékpárok újak és javítások Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23—30

Kávéházakban és vadoglókban kérje „MAGYAR LAPOK”-at.

Állást nyee

NEPLAP árusító nagy jövedelemmel azonnal felvétetik Alsókörösoidal és Vársárhelyre környékére. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban. 856

Perfekt gépirónó öskersztény alkalmazást nyerhet dr Kotzó Jenő kir. közjegyzőnél. 898

Hetest felveszek, Mátyás étterem, Sziglói Dezső-u. 5. 913

Keresztény német nevelőnő jó bizonyítvánnyal azonnalra keresek. Dr Dévald Lászlóné, Rákóczi-út 7. 912

Iroda gyakorlattal rendelkező tisztviselőt felveszek azonnal a Hungária vendéglátó üzemek. 911

Állást keres

Bejárónőnek ajánlok fiatal rendes asszony. Mindszent-u. 60. Lovass Hona. 887

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda R. Z.

A szerkesztésért felel: A kiadóért felel:
Dr Paál Árpád **Dr Virág Jeromos**
főszerkesztő Szent László-nyomda R. Z.
12422816

Készült a Szent László-nyomda r. t. környörgésén, Nagyvárad, Sziglói Dezső-utca 5. sz. 1944.